

RIKSDAGENS SVAR 85/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, av 68 § i en lag om ändring av utlänningslagen och av 1 § i lagen om studiestöd

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, av 68 § i en lag om ändring av utlänningslagen och av 1 § i lagen om studiestöd (RP 29/2013 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 9/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 3 § 5 a-punkten, 33, 34, 36, 49 a, 56 a, 57, 58 och 59 §, 60 § 2 mom., 60 a—60 c §, 67 § 4 mom., 68 § 1 mom., 79 § 1 mom. och 149 §, sådana de lyder, 3 § 5 a-punkten, 49 a, 58, 59 och 60 a—60 c §, 68 § 1 mom., 79 § 1 mom. och 149 § i lag 358/2007, 33 och 57 § delvis ändrade i lag 358/2007, 34 § och 60 § 2 mom. i lag 631/2011, 36 § delvis ändrad i lagarna 358/2007 och 549/2010, 56 a § i lagarna 358/2007 och 1338/2011 och 67 § 4 mom. i lag 1338/2011, samt
fogas till lagen nya 34 a—34 c och 149 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

5 a) *EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta* ställning och uppehållstillstånd enligt rådets direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning, sådant det lyder ändrat genom direktiv 2011/51/EU, som en

medlemsstat i Europeiska unionen beviljat en tredjelandsmedborgare,

33 §

Olika slag av uppehållstillstånd

Ett uppehållstillstånd är antingen tidsbegränsat eller permanent.

Tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för vistelse av tillfällig karaktär (*tillfälligt uppehållstillstånd*) eller för vistelse av kontinuerlig

karaktär (*kontinuerligt uppehållstillstånd*). Tillståndsmyndigheten avgör syftet med vistelsen i landet med hänsyn till de uppgifter som utläningen lämnat om syftet med inresan.

Ett permanent uppehållstillstånd gäller tills vidare. Med permanent uppehållstillstånd jämföras i fråga om giltighetstiden även EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

34 §

Anteckningarna i uppehållstillståndskortet

Upphålllets karaktär anges med en bokstavskod i uppehållstillståndskortet. Bokstavskoden för ett kontinuerligt uppehållstillstånd är A, för ett tillfälligt uppehållstillstånd B, för ett permanent uppehållstillstånd P och för ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta P-EU.

En anteckning om det direktiv med stöd av vilket uppehållstillståndet beviljats ska dessutom göras i uppehållstillståndskortet.

34 a §

Anteckningarna i EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta som beviljats flyktingar eller alternativt skyddsbehövande

I EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta som beviljas flyktingar eller alternativt skyddsbehövande antecknas namnet på den medlemsstat i Europeiska unionen som beviljat internationellt skydd och det datum då internationellt skydd beviljades. Om flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande har beviljats av någon annan medlemsstat i Europeiska unionen än Finland, ska den staten, innan en anteckning görs, anmodas att bekräfta att personen fortfarande har flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande.

En anteckning som avses i 1 mom. görs på begäran från en annan medlemsstat i Europeiska unionen om den staten beviljar en tredjelandsmedborgare flyktingstatus eller status som alter-

nativt skyddsbehövande efter det att Finland har beviljat honom eller henne EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta. Anteckningen ändras på eget initiativ eller på begäran från en annan medlemsstat i Europeiska unionen, om ansvaret för beviljande av flyktingstatus överförs från en medlemsstat till en annan medlemsstat med stöd av den europeiska överenskommelsen om överförande av ansvar för flyktingar (FördrS 46/1990) efter det att Finland har beviljat EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

När ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta har ändrats på det sätt som avses i 2 mom. efter det att det beviljades ska tillståndet utfärdas senast tre månader efter det att ansvaret för beviljande av flyktingstatus övergått på Finland eller begäran om anteckning mottagits från den andra medlemsstaten.

34 b §

Begäran om anteckning i uppehållstillstånd som riktas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen

Finland ska be en medlemsstat i Europeiska unionen som beviljat ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta göra en anteckning enligt 34 a § 1 mom. i uppehållstillståndet, om Finland beviljar innehavaren av uppehållstillståndet flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande innan Finland har beviljat honom eller henne EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Finland ska be en medlemsstat i Europeiska unionen som beviljat ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ändra anteckningen enligt 34 a § 1 mom. i uppehållstillståndet, om ansvaret för att bevilja innehavaren av uppehållstillståndet flyktingstatus överförs till Finland med stöd av den europeiska överenskommelsen om överförande av ansvar för flyktingar innan Finland har beviljat honom eller henne EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

34 c §

Besvarande av anmodan om bekräftelse av anteckning i uppehållstillstånd

En anmodan från en medlemsstat i Europeiska unionen att med tanke på en anteckning i ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta bekräfta att flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande är i kraft ska besvaras senast en månad efter det att anmodan mottogs.

36 §

Allmänna villkor för beviljande av uppehållstillstånd

Upphållstillstånd kan vägras, om en utlänning anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser. Äventyrande av folkhälsan hindrar ändå inte att fortsatt tillstånd beviljas, om villkoren för beviljande av tillstånd i övrigt uppfylls. Äventyrande av internationella förbindelser hindrar dock inte att uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband eller att uppehållstillstånd beviljas en utlänning som i någon av unionens medlemsstater har beviljats EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Upphållstillstånd kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att utlänningen har för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

Upphållstillstånd som söks på grundval av familjeband kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att anknytningspersonen har fått sitt uppehållstillstånd genom att lämna oriktiga uppgifter om sin identitet eller sina familjeband och därigenom har kringgått bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

49 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen samt för dennes familjemedlemmar

En tredjelandsmedborgare som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands

1) för att bedriva ekonomisk verksamhet i förvärvsarbete eller i egenskap av egenföretagare,

2) för att studera eller delta i yrkesutbildning, eller

3) för andra syften.

Upphållstillståndet beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt med beaktande av vistelsens natur.

För arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller annat uppehållstillstånd. För idkande av näring beviljas uppehållstillstånd för näringsidkare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och näringsidkare ingår i 5 kap.

När en person som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd för samma tid på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands.

56 a §

Beviljande av EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas en tredjelandsmedborgare som efter att ha fått kontinuerligt uppehållstillstånd har varit lagligen och oavbrutet bosatt i landet i fem år omedelbart före inlämnandet av ansökan om uppehållstillstånd, om villkoren för beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd uppfylls och det inte finns några i denna lag nämnda hinder för att

bevilja EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Den oavbrutna vistelsen i Finland avbryts inte av en oavbruten vistelse utanför Finland som är kortare än sex månader, om frånvaroperioderna inte överstiger tio månader totalt. Vistelsen i Finland kan av särskilda skäl anses vara oavbruten även om frånvaroperioderna varit längre än de ovan nämnda tidsperioderna. Då beaktas emellertid inte frånvaroperioderna när vistelsetiden beräknas. Om den som ansöker om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta är innehavare av ett EU-blåkort, avbryts inte den oavbrutna vistelsen av en oavbruten vistelse utanför Europeiska unionen som är kortare än tolv månader, om frånvaroperioderna inte överstiger arton månader totalt.

Tidsfristen på fem år beräknas från den första dagen för det första tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljats för kontinuerlig vistelse i landet eller från inresedagen, om tredjelandsmedborgaren vid inresan haft kontinuerligt uppehållstillstånd. I fråga om flyktingar och alternativt skyddsbehövande beräknas tidsfristen från den dag då ansökan om internationellt skydd lämnades in. Vid beräkningen av den oavbrutna vistelsen på fem år beaktas också laglig vistelse i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, om tredjelandsmedborgaren är innehavare av ett EU-blåkort och omedelbart innan ansökan om uppehållstillstånd lämnades in har vistats lagligen i landet oavbrutet i två år.

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas inte personer som får humanitärt skydd.

57 §

Hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan vägras, om

1) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,

2) utlänningen är misstänkt för ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,

3) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till två eller flera brott, eller om

4) utlänningen är misstänkt för två eller flera brott.

Det straff som dömts ut för ett brott behöver inte ha vunnit laga kraft. När hindren för beviljande av uppehållstillstånd prövas ska hänsyn tas till av vilken art och hur allvarlig den brottsliga gärningen är samt till den tid utlänningen har vistats i Finland och utlänningens band till Finland.

Om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än tre år sedan det utdömda straffet avtjänats i sin helhet. Om en utlänning har dömts till villkorligt fängelse, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det har gått mer än två år sedan prövotiden för straffet gått ut. I övriga fall kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än två år sedan brottet begicks.

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas inte med stöd av vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande om denna status har återkallats med stöd av 108 § 1 mom.

58 §

Återkallande av uppehållstillstånd

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd återkallas när utlänningen varaktigt har flyttat bort från Finland eller när utlänningen i permanent syfte har vistats utanför landet i två år utan avbrott.

Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta återkallas när utlänningen har vistats utanför Europeiska unionens territorium i två år utan avbrott eller när utlänningen har vistats utanför Finland i sex år utan avbrott.

I de fall som avses i 1 eller 2 mom. kan utlänningen innan ovannämnda tidsfrister har gått ut lämna in en ansökan om att uppehållstillståndet

inte återkallas. Om ansökan bifalls, ska av beslutet framgå den tid inom vilken uppehållstillståndet inte återkallas. Ansökan kan bifallas, om vistelsen utanför Finland eller gemenskapen har haft särskilda eller exceptionella orsaker.

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd eller ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan återkallas, om vid ansökan om uppehållstillstånd medvetet har lämnats oriktiga upplysningar om sökandens identitet eller andra oriktiga upplysningar som har påverkat beslutet, eller om något som hade kunnat hindra beviljandet av uppehållstillstånd har hemlighållits. Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får återkallas också, om tillståndet grundar sig på vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande och denna status har återkallats med stöd av 108 § 1 mom.

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får återkallas, om de villkor på grundval av vilka uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd eller ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får återkallas, om en Schengenstat begär att Finland återkallar ett uppehållstillstånd som Finland beviljat en utlänning och begäran anförs med motiveringen att utlänningen har meddelats inreseförbud i en annan Schengenstat och det har bestämts att han eller hon ska avlägsnas från Schengenområdet på liknande grunder som nämns i 149 § 1 mom. 2 och 3 punkten.

59 §

När uppehållstillstånd upphör att gälla

Ett uppehållstillstånd upphör att gälla, om utlänningen utvisas ur Finland eller får finskt medborgarskap. Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta upphör dessutom att gälla, om en annan medlemsstat i Europeiska unionen beviljar utlänningen EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

I utlänningsregistret antecknas att uppehållstillståndet upphört att gälla.

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

Ansökan om fortsatt tillstånd, permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ska göras i Finland.

60 a §

Ansökan om uppehållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och för dennes familjemedlemmar samt behandling av ansökan

Upphållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta och för hans eller hennes familjemedlemmar ska sökas så snabbt som möjligt och senast tre månader efter inresan. Upphållstillstånd kan också sökas före inresan. Tillståndet ska då sökas i den medlemsstat som beviljat ovannämnda uppehållstillstånd.

Ansökan om uppehållstillstånd ska avgöras senast fyra månader efter det att ansökan har lämnats in. Behandlingstiden för ansökan kan förlängas med högst tre månader, om alla nödvändiga handlingar inte har lämnats in tillsammans med ansökan, eller av andra särskilda skäl.

60 b §

Behandling av ansökan om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Beslut på ansökan om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ska delges sökanden senast sex månader efter det att ansökan har lämnats in. Tidsfristen kan förlängas om behandlingen av ärendet har varit förenad med exceptionella svårigheter.

60 c §

Erhållande av nytt EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Om ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta har återkallats med stöd av 58 § 2 mom. eller upphört att gälla med stöd av 59 § 1 mom., beviljas EU-uppehållstillstånd på nytt på ansökan. Tillstånd beviljas om sökandens försörjning är tryggad i enlighet med 39 § och inga hinder enligt 36 § föreligger för beviljande av tillstånd.

Ansökan om erhållande av uppehållstillstånd på nytt ska behandlas utan dröjsmål.

67 §

Migrationsverket som uppehållstillståndsmyndighet

Migrationsverket är den kontaktpunkt för informationsutbyte som avses i artikel 25 i rådets direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning, sådan den lyder ändrad genom direktiv 2011/51/EU, och i artikel 22 i direktivet om högkvalificerad anställning.

68 §

Den lokala polisen som uppehållstillståndsmyndighet

Polisinrättningen på utlänningens bostadsort beviljar

1) uppehållstillstånd för en sådan familjemedlem till en finsk medborgare som befinner sig i Finland samt för dennes minderåriga ogifta barn samt för en familjemedlem till en i Finland bosatt unionsmedborgare som har registrerat sin vistelse samt för dennes minderåriga ogifta barn som befinner sig i Finland,

2) nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd,

3) permanent uppehållstillstånd för en utlänning som vistas i Finland, och

4) EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

79 §

Obegränsat arbete med stöd av annat uppehållstillstånd än uppehållstillstånd för arbetstagare

Rätt att förvärvsarbeta har en utlänning som har beviljats permanent uppehållstillstånd, EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grundval av annat än arbete eller yrkesutövning.

149 §

Utvisningsgrunder

En utlänning som har haft uppehållstillstånd får utvisas ur landet, om

1) han eller hon vistas i landet utan uppehållstillstånd, när ett sådant krävs,

2) han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket det föreskrivna maximistraffet är fängelse i minst ett år, eller om han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till upprepade brott,

3) han eller hon genom sitt uppträdande har visat att han eller hon är farlig för andras säkerhet, eller om

4) han eller hon i Finland har bedrivit, eller det med hänsyn till hans eller hennes tidigare verksamhet eller annars finns grundad anledning att misstänka att han eller hon i Finland börjar bedriva verksamhet som äventyrar den nationella säkerheten.

På den grund som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten får även en sådan utlänning utvisas som med stöd av 3 kap. 4 § i strafflagen inte dömts till straff såsom otillräckelig.

En flykting får utvisas på de grunder som avses i 1 mom. 2—4 punkten. Flyktingen får dock inte utvisas till sitt hemland eller permanenta boplatssland, om han eller hon fortfarande är i behov av internationellt skydd när det gäller detta land. En flykting får utvisas endast till en stat

som samtycker till att ta emot honom eller henne.

En utlänning som i Finland har beviljats EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får utvisas ur landet endast om han eller hon utgör ett omedelbart och tillräckligt allvarligt hot mot allmän ordning eller allmän säkerhet. Om den som ska utvisas har flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande enligt en anteckning i EU-uppehållstillståndet för varaktigt bosatta och enligt en bekräftelse som den medlemsstat som nämns i anteckningen anmodats att lämna, ska han eller hon utvisas till medlemsstaten i fråga. En flykting får dock utvisas också till någon annan stat i enlighet med vad som föreskrivs i 3 mom.

149 a §

Besvarande av en anmodan om bekräftelse som anknyter till utvisning till Finland av en person som erhållit EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och återtagande av den som utvisas

När en annan medlemsstat i Europeiska unionen beslutar att utvisa en person som i staten i fråga har EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta, och staten anmodar Finland att bekräfta att personen fortfarande har flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande, ska anmodan besvaras senast en månad från det att den mottogs.

När en annan medlemsstat i Europeiska unionen beslutar att till Finland utvisa en person som i den staten har EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta och i Finland status som flykting eller alternativt skyddsbehövande, ska personen och hans eller hennes familjemedlemmar återtas omedelbart och utan formaliteter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 68 § i en lag om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ändring av utlänningslagen (886/2011) 68 § 1 mom. som följer:

68 §

Den lokala polisen som uppehållstillståndsmyndighet

Polisinrättningen på utlänningens bostadsort beviljar

1) uppehållstillstånd för en sådan familjemedlem till en finsk medborgare som befinner sig i Finland samt för dennes minderåriga ogifta barn samt för en familjemedlem till en i Finland

bosatt unionsmedborgare som har registrerat sin vistelse samt för dennes minderåriga ogifta barn som befinner sig i Finland,

2) nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd,

3) permanent uppehållstillstånd för en utlänning som vistas i Finland, och

4) EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 359/2007, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Studiestöd kan beviljas en i Finland stadigvarande bosatt utlänning som vistas i landet av någon annan orsak än studier, om han eller hon

1) har beviljats kontinuerligt (A) eller permanent (P) uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta (P-EU) enligt utlänningslagen,

2) är medborgare i Europeiska unionen eller en därmed jämförbar person eller familjemedlem till en sådan enligt utlänningslagen och hans eller hennes uppehållsrätt har registrerats enligt 10 kap. i utlänningslagen eller han eller hon har beviljats ett uppehållskort, eller

3) är nordisk medborgare som har registrerat sin vistelse enligt 157 § i utlänningslagen så som överenskommits om folkbokföring mellan de nordiska länderna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 18 juni 2013